

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

Politikai lap, megjelenik hetenkint ötször.

Egy szám
16
fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király tér 8. **Telefon-szám: 164.** Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal mérsékelt árakon vesz fel.

Felölős szerkesztő:
FODOR KÁROLY

Előfizetési árak: A Bajai Független Újság és Bajai Közönség együtt helyben félévre 16 korona, vidékre félévre 20 korona.

Egy szám
16
fillér

Émelyítően hizelgő

dikkekben dicsőítettük a bajai jólelkű közönséget és szinte könyörögtünk, hogy adjon össze vagy tízezer koronát a szegény gyermekek cipőszükségletére, hogy az elhagyottak, az árvák, a nincstelenek ne maradjanak a télre cipő nélkül. Felhívásunknak meg is volt a hatása. Garasok, morzsák hullottak a dúsan terített asztalokról. Az eredmény néhány száz korona és semmivel sem több. A jómóduak egy-néhánya adott, a többi szép csendesen meglapult. Szinte ujjal mutathatnánk azokra, akik a háborúból csak annyit éreztek meg, hogy kényelmüket drágában kellett megszerezniük, hogy nehezebben jutottak egy és más dologhoz. De semmiben sem szenvedtek hiányt, mindenük megvolt, — de soha a zsebükbe nem nyúltak, hogy az elesettek segítségének, hogy a gyámoltalanokat gyámolítsák. Dús vagyonuk gyarapodott, földbirtokuk megnövekedett, de abból soha szegénynek nem jutattak

A fülükbe szeretnénk ordítani:

— Emberek, urak, ti, akik a föld és javak urai vagytok! Ébredjétek a jómód kábultságából, ha a szívetek nem tud megnyitni, hát nyíljék meg a zsebetek, — adjatok! Adjatok, mert kötelességetek adni, hogy a dardergető tél veszedelmétől megmentsük a mezítlábásokat. A magyar hiatalóság nagyrészt lekaszáll a háborus fürgeteg, hát segítsétek felnevelni az utána növő generációt. Hazafias, polgári szent kötelessége minden embernek, hogy még tehetőségén túl is gyámolítsa a szegényeket. Országos érdek, hát nyúljatok a zsebeitekbe, adjatok, hogy összeadjon a szegények cipőjére a szükséges összeg.

A délszlávok el akarnak szakadni a Habsburgoktól.

London. Az Angliában és Amerikában élő délszlávok képviselői nyilatkozatot tesznek közzé, amelyben kijelentik, hogy Károly király október 18-iki manifesztumát visszautasítják. El vannak határozva, hogy teljesen elszakadnak a Habsburgoktól, illetve Ausztriától és Magyarországtól. Teljesen önálló és független délszláv államot akarnak alkotni. Jogaikat az amerikaiak győzelmétől várják.

Károlyi megindokolja indítványát.

Hazahozzák a magyar katonákat.

A képviselőház mai ülésén Károlyi Mihály gróf megindokolta Magyarország függetlenségére vonatkozó indítványát. Károlyi beszédében rámutat arra, hogy a monarchia hasonlít Bizánc utolsó romjaihoz. Ket veszedelem fenyegette Magyarországot: A Hindenburg győzelem és a háború folytatása. El kell ismerni a csehek államiságát, de nem a magyar vármegyék átengedésével. Tíz pontban állapítja meg követelését. Első követelése, hogy a mostani kormány azonnal távozzék a helyéről. Követeli a háború azonnali megszüntetését, a magyar katonákat hozzák vissza Magyarországra, ne vigyenek ki Magyarországból élelmiszereket.

Wekerle azonnal válaszol és nem fogadja el Károlyi indítványát és egyben jelenti, hogy a magyar katonákat visszahozzák a francia frontról.

Fényes Lászlót többszöri közbeszólásáért a menetelmi bizottsághoz utasítják.

A többség elveti Károlyi Mihály indítványát, valamint Ráth Endre indítványát, ellenben elfogadják Apponyi Albert grófnak a honvédelmi bizottságra vonatkozó indítványát.

Mit akar Salandra?

Luganó Salandra miniszterelnök kijelenti, hogy Ausztriának le kell mondania Cattaróról, Póláról, Triestről az olaszok javára. Az olaszok követelik, hogy azonnal törjénjek meg ez lemondás.

Mikor lesz béke?

Genf. A Journál des Debats megerősíti azt a hírt, hogy karácsonyra megkezdődnek a tárgyalások a fegyverszünetre és újra meglesz a békekötés.

Az angolok rokon-szenveznek velünk.

Genf. A Svájcban időző angol politikusok nagy figyelemmel kísérik a magyar törekvéseket és azt várják, hogy Magyarországgal külön tárgyalásokba bocsátkozhassanak. Angliában semmi ellenszenv nincsen Magyarország iránt. Azt várják, hogy Magyarország szakítson Németországgal és ne folytassa a háborút.

Hol legyen a béketárgyalás.

Genf. Az angolok azt akarják, hogy a béketárgyalások Brüsszelben legyenek, már csak azért is, hogy a belgák némi kárpótást kapjanak sok szenvedésükért.

Németország folytatja a háborút.

Stockholm. Diplomáciai körökben rendkívül pesszimistikusan fogják fel a helyzetet. A németek szerint a helyzet olyan, hogy a béke nem lehet közel. Németország akkor is folytatja a háborút, ha Ausztria-Magyarország összeomlik, mert Németországot meg akarják alázni.

Rotterdam. Jól értesült körökben tudni vélik, hogy az antant Metz, Strassburg és Helgoland átadását, a határmenti erődök lebontását és a kereskedelmi flotta és a tengeralattjárók átadását követelik.

El akarták vinni aranyainkat.

Budapest. A osztrák magyar bank bécsi főkormányzója utasítást adott az osztrák magyar bank budapesti fiókjának, hogy szállítsák Bécsbe a budapesti pincékben levő aranykészleteket. Ezt megtagadta a Károlyi-párt, ennek két képviselőtagja felkereste a pénzügyminisztert, aki a tervről mitsem tudott és megígérte, hogy az elszállítás megakadályozza.

Erdély kiűritését követeli Hevré.

Genf. Hevré a Humanitásban cikket ír, amelyben követeli, hogy Ausztria-Magyarország azonnal űrítse ki Cs.országot, Erdélyt és a délszláv területeket és ezeket szállják meg amerikai katonák, miután még nem lehet tudni, hogy az erdélyi románok miként akarnak elhelyezkedni a dunai konföderációban.

A Monarchia sorsa.

Páris. A Journal des Debats írja, hogy az osztrák magyar monarchia teljesen széthullik és a széthulló birodalom népeinek elhatározására kell bízni a határozandóságukat.

Gondoskodik a kormány.

A kormány atyai gondoskodása állandóan örökös. Örökös, de ki felett vajjen? A tényleg alája rendelt és kegyeitől függő tisztviselőkről? Nem. Dehogyan. Arról már egyszer gondoskodott, amikor megadta nekik a multban a háborus segélyt. Igaz, hogy az a háborus segély akkor is kevés volt és azóta még kevesebb lett, mert azóta minden élelmiszernek, minden ipari és kereskedelmi cikknek az ára hatványozottan emelkedett s így a tisztviselők háborus segélye eloszolt, mint a kő, de a kormány elmondhatja, hogy gondoskodott a tisztviselőkről. Noha hát valakiről mégis csak gondoskodott a kormány, Igen, a szegény nyomorgó földművelőkösokra terjesztette ki atyai gondoskodását. Miért ne, hiszen csak a fogyasztók zsebéből van szó.

A kormány már egyszer megállapította a kukorica árát esőves állapotban 41 korona 60 fillérben. Minden túlzás nélkül állapíthatjuk meg, hogy ez az ár már igazán szép ár. Szerintünk szerény és szegény fogyasztók szerint. De nem így a termelők. Azoknak minden ár kicsi, alacsony. A kormány nem a fogyasztók, hanem a termelők álláspontjára helyezkedett. Nem, nem hagyta meg a 41 korona 60 filléres árat, hanem engedélyezett a gazdák még 15 koronás prémiumot. Most aztán csupa elégedetlennel áll szemben a kormány. A fogyasztó — alighanem némi joggal — duzzog, mert keservesen fizette a 41 koronás árat is, hát hogyan fizesse meg az 56 korona 60 filléres árat. Hogyan teremtsen megának a szegény ember zsirt, amikor képtelen a minduntalan emelkedő áron vásárolni takarmányt a disznainak.

Ezért duzzog a fogyasztó közönség. A gazdák meg azért haragszanak, mert miért csak 15 koronában állapították meg a prémiumot is adhatott volna.

Pedig hát a 15 korona is elég szép összeg. A kereskedő, az iparos, a szabadfoglalkozású ember valahogyan csak elbírja ezt az áremelkedést. Igyekszik azt a saját fogyasztóira és megrendelőire áthárítani. De mit csináljon a tisztviselő? Kire hárítsa az át a magasabb árkülönbségeket. És most megint itt van a háborus segély. Alig hogy megkapták, már is sokszorosra kisanszírozták azt a zsebkéztől. Kormány segítségével drágább lett a cukor, a tej, a buza, a kukorica. Ebből természetesen hus, zsir

és kenyérdrágulásnak kell bekövetkezni.

Nem mondunk bírálatot. Csak megállapítjuk, hogy nem jól van ez így, mert ha a fixizetées ember ruhát, cipőt vesz, hát akkor a boltos vagy a suszter hus és zsirdrágaságát is kénytelen — az áthárítás elve alapján — fedezni.

HIREK.

Keservesen panaszkodik

hozzánk intézett levelében egy nyugdíjas tisztviselőnek a feladása a tej miatt. Elpanaszolja, hogy amikor a tejtulajvány dívatba jött (hogy az ördög vitte volna a dívatját) egy literre kapott utalványt. Ez az egy liter elegendő is lett volna reggelre és vacsorára. A nyugdíjas kistisztviselőnek ugyanis nem jut másra, mint kávé vacsorára. Krumplipaprikást nem főzhet, mert először is drága a krumpli, másodsor nem is juthat hozzá a nagy túlekedésben, harmadszor ninesen zsirja, negyedszer és századszor mert se pézse se zsirja se krumplija. Maradna hát a tej, a kávé. A finom, égetett kenyérből való hadikávé. De hát most már ebből sem futja vacsorára. Mert leszállították az öreg tisztviselő familia tejadagját félliterre, mert ezt a félitert sem kapja meg mindennap, mert ha megkapja is, hát öt esetben háromszor összemegy a tej. Ha már nem meina össze, hát kevesen kell a kávéit innia, azt a drága, kenyérből és hasonló jóból pörkölt hadilőtyöt, mert már három hónapja, mult, hogy utóljára kapott a várostől cukrot. Így hát éhesen kellett a sötét szobában lefeküdenie. Éhesen, mert nem vacsorált. Lévéna a hadilisztból sütött száraz földfekte kenyér, ehetetlen, sötétben, mert a mult héban kapott három egység porréleum kifogyott már kicsi hármaslámpájából. Gyertya nines. Gyufa ritka és drága.

Azt kérli a levelő, ki segít rajtuk. Rajtuk? Rajtuk ki segít kérdjük mi, mert erre a kérdésre mi is csak bambán, fejbeütötte bámulunk be a kábult nagy világba. Söhajta és káromkodva kérdjük: Ki segít ezen a nagy bajon? Talán Wilson? Ej, dehogyan. Tegnap óta már annak se hisztünk.

Bulgáriából és Szerbiából való menekültek az ujvidéki városkázán. Az Ujvidéki Hirlap írja: Jönnek a Bulgáriából kikergotett esztrák-magyar-német beszesek és a

Szerbia déli részében megtelepedt kereskedők az ujvidéki városkázára, hogy átmenetileg szállást és élelmet kapjanak. A menekültek elmondják, hogy a helmiákat összeesomagolhassák és magukkal vihessék. Ahoz már nem volt idajuk hogy egy kis pénz is szerezzenek maguknak az utra, élelmiszerekről beszélni sem lehetett. A Szerbia déli részéről érkező menekültek minden összefüggés nélkül beszélnék el különböző rémhíreket, melyeket ők is hallottak más menekültekről. A halott hírekről úgy megjedtek, hogy mindent otthagya siettek Magyarországra, úgy, hogy minden nélkül érkeztek Ujvidékre és kénytelenek a hatóság jóindulatát igénybe venni. Forster őtza tanácsnoknak egy nagyobb szállítmány menekült utbaindítását jelezték Szófiából.

A gazdasági vasut építése dolgában — amint már a minap megirtuk — értekezlet volt a városházán. Az értekezleten résztvett Sármezey Endre, az arad-csunádi egyesült vasutak volt igazgatója, az Agrárbank és a Magyarbank ezidőszerinti megbízottja. Sármezey ismertette, hogy milyen feltételek mellett vesz részt az álta képviselt két bank az építésben. A város most igyekszik megszerezni az érdekeltek hozzájárulását és akkor még az ősszel — esetleg a télen megkezdik a traieirozást és jövő tavaszra esetleg hozzáfognak az építéshez. A vasut Bajáról indulna ki, itt elágazna a Szegedre partig, meue Mátéháza, Csávoly, Felsőszentiván, Borota, Rém, Jánoshalma, Mélykut, Tataháza és Mátétel kég.

Elmaradó vonatok. A napokban megirtuk, hogy Batszékrol Budapestre induló délutáni 3 óra 06 perces egy személyvonat és reggel 6 órakor Bicsalmásról Szabadkára egy katonavonat. Azt sürgettük, hogy ezeket a vonatokat hozzák kapcsolatba Bajával. Ez a sürgetésünk immár tárgyaltan lett, mert mindkét vonatot beszüntették. Most legalább nines egymásnak mit szemünkre vetnünk.

Burgonyakiosztás lesz már a legközelebbi napokban. E héten okvetlen érkezik a városnak 6 vagon krumplija, amikor ismét nagyobb mennyiségben oszthatnak ki krámpit.

Hatósági zsirkiosztás. Az október havi zsirilletmény a városi szegényházban a következő sorrendben és időben fog eszkeözölni — október 24-én: Istvánmege de. 8-12 ig, du. 3-5 ig; 26-án: Józsefváros de.

8-12 ig, du. 3-5 ig; 28-án: Rókus és Kiscsávoly de. 8-12 ig, du. 3-5 ig; 30-án: Katonaváros és Szentjános de. 8-12 ig, du. 3-5 ig; november 2-án: Belváros (a városházától északra eső rész) de. 8-12 ig, du. 3-5 ig; 4-én: Belváros (a városházától délre eső rész) de. 8-12 ig, du. 3-5 ig; 6-án: Szállásváros de. 8-12 ig, du. 3-5 ig; 8-án: Homokváros (a Veszelényi-utca északra eső része) de. 8-12 ig, du. 3-5 ig; 9-én: Homokváros (a Veszelényi-utca délre eső része) de. 8-12 ig, du. 3-5 ig. Káltekiek bármely kiadás napon jelentkezhetnek. A zsir ára 13 korona. Baja, 1918 október 17-én. Dr. Rechl József sk. rendőrkapitány.

Tengerivásárlás. Az elátatlanok részére egy szerés után három métermázsa tengerivásárlási igazolványt ad ki a hatóság a városkázsa emeleti 18. számú hivatalos helyiségében.

Mikor kapunk cukrot a várostól? Ezt a fogas kérdést veti fel egy olvasónk hozzánk intézett levelében. Mi érdeklődünk az illetékes hivatalban...

Megszűnt a személyforgalom a Balkánra. Bácsból jelentik, hogy a hadseregőparancsnokság r-ndeletet adott ki, amely a Balkánra irányuló személyforgalmat teljesen megszünteti. Ezután sem a Balkán-vonaton, sem más személyszállító vonaton nem lehet a Balkánra utazni. Romániával a tergalom továbbra is fennáll.

Italméresi illetéket Baja város területere II. fokban megállapítani hivatott illeték felszámolási bizottságnak 1918-1920 évi időszakra vonatkozó tárgyalásai f. hó 24-én d. e. 9 órakor Baján a városkázsa II. számú ülés termében lesznek megtartva. — Azok, akik előzetesebben felszámolással étek, azok a tárgyaláson személyesen vagy megbízottjaik útján megjelenhetnek és esetleges érveiket élő szóval is előadhatják.

Betörés Szentjánoson. Szentjános városrészben betörést követtek el a nemrég elhalt Lamberger Mór bezárt lakására ismeretlen tettesek behatoltak, a feleséről több ruhaneműt elloptak, a bezárt és lepecsételt szekrényeket feltörték. Hogy mit loptak el a szekrényekből, azt még nem állapították meg. A rendőrség és az örkösök együttesen fogják azt csak megállapíthatni.

Hadi községi pótdadó. Veszprém vármegye törvényhatósági bizottsága felhívásban kerte a kormányt engedély meg, hogy

MODERN TESTNEVELŐ

Szent Antal-
utca 41. sz.

a törvényhatóságok a hadiadók a hadi községi pótdát szed-
jenek a rkkantak javára. Fel-
írást azzal a kér-lemmel küldte
meg Baja törvényhatósági bizott-
ságának, járuljanak hozzá ha-
sonló felirattal a kormányhoz.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
FODOR KÁROLY.

Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.

Kiadó: „CORVIN”-NYOMDA BAJA.

Nyomatott a „Corvin”-kénnyomda
gyorsműtől. Műtár: erdő-tér 2. Buda.

HIRDETÉSEK

Kávéházi

faibarkolat (lamberia), egy
kassza márványlappal és
tábrókkal, egy buffet-jég-
szekrény és egy nagy meteor-
kályha eladó. Bővebbet
Goldner Testvérek, Kossuth-
Lajos-utca 19. szám.

Egy jó házból való tu- tanoncnak

— fizetéssel — kerestetik a
Weidinger Gyula Fia-cégnél.

Kérek megvételre egy na-
gyobb, használt

meteor- kályhát.

Cím a „Corvin”-nyomdában

Egy jó Friedlander- kályha

és egy kétágu gázlámpa
Bende Imre utca 7. szám
alatt eladó.

Egy hasasgöbe

5 darab öthónapos malaccal
eladó Budapesti-ut 9. sz. alatt.

Értesitem a tisztelt vá-
sárlóközönséget, hogy a
— kiválóan bevált —

„DOBIN” mosóporból

ismét sikerült egy na-
gyobb mennyiséget be-
szereznem és azt még
a régi árban bo-
csájíthatom forgalomba.

Tisztelettel

RÓNA JÓZSEF.
Baja, Grauaug-féle ház.

**Teher-, luxus-, postautók és autobuszok
legnagyobb választékban komplett felsze-
léssel azonnali szállításra.**

Fekete Sándor — Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.

**Gummipótló-kerekek és bőrprotektorok minden méretben
kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek.**

Watproof

elszigetelő anyag mellyel nedves fala-
kat és pincéket szárazzá lehet tenni.

Keramit-tégla

kapu bejárat és udvar burkolására.

Kutgyűrűk

esőviz-medencék kutak készítésére

Mész és cement

állandóan friss minőségben,

ajánlja:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla és ce-

ment-gyár

Baja. Telefon 111.

Éjjeli inspekciós

október hó 28-ik reggeli 7 óráig
és v a s á r n a p délután nyitva:

GYARMATI EMIL

gyógyszertára.

HIRDETÉSEK

a Bajai Független Ujság és

a Bajai Közlöny részére

jutányos áron vétetnek fel!

17363. sz.

kig. 1918.

FELHIVÁS

a spanyol betegség elleni védekezés tárgyában.

Felhivom a közönséget, hogy a spanyol betegségnek nevezett fertőző baj elterjedésének hathatós megakadályozása érdekében a maga részéről is működjön közre.

Ez a betegség fertőző; csirája (ragálya) a beteg orrából, torkából és tüdejéből származó nyálkában van, amely a beteg tüsszentése, köhögése, ugyszintén a beteggel, vagy beteg használt tárgyakkal való érintkezés útján jut az egészségesre.

Aki a beteggel érintkezik, gondosan mosakodjék, száját többször öblögesse, ovakodjék attól, hogy a beteg reá köhögjön és ovakodjék meghülestől.

A beteg felgyógyulása után a lakást gondosan kell kitakarítani és jól kiszellőztetni.

A közönség a lakását és mindazt, amivel érintkezésbe jut, tartsa tisztán. A betegség különösen zárt, zsufolt helyiségekben terjed leginkább.

Nyilvános helyiségek (pl. mulatók, italmérések stb) látogatásától, tehát mindenki saját egészségének megóvása érdekében lehetőleg tartózkodjék. A zsufolt tisztátalan közlekedési eszközök szintén alkalmat adhatnak a betegség tovaterjedésére.

A spanyol betegségben megbetegedettek, vagy meghaltak látogatásától mindenki tartózkodjék. Ilyen esetben csak a legegyszerűbb ravatalozás engedhető meg, a szobának szövettel való bevonását (drapéria) stb. szigoruan megtiltottam.

Baja, 1918. okt. 21.

Weisz Nándor

polgármester helyettes.